

Memo aanvullende informatie raadsvoorstel “Investerings Landgoederenzone Rijswijk”

Datum 13 september 2021

Aanleiding

Op donderdag 2 september jl. is het raadsvoorstel “Investerings Uitvoeringsprogramma Landgoederenzone Rijswijk” in Forum Stad besproken. Er is toegezegd dat in de overzichtskaart de belangrijkste natuurplekken aangegeven zou worden, dat is te vinden in de bijlage. Ten aanzien van participatie is toegezegd dat na akkoord op raadsvoorstel een plan uitgewerkt gaat worden, evenals een uitvoeringsplan inclusief onderhoudskosten. Het uitvoeringsplan zal ook afhankelijk zijn van de uitkomst van de participatie. Ten aanzien van de onderhoudskosten worden hieronder aantal opmerkingen gemaakt.

1. Beheer- en onderhoudskosten

Over beheer- en onderhoudskosten is in het raadsvoorstel het volgende opgenomen:

“Onderhoudskosten zijn in de basis onderdeel van het integraal beheerplan openbare ruimte. Indien nieuwe elementen worden toegevoegd die meer onderhoud vragen, zullen eventuele meerkosten van beheer en onderhoud in eerste instantie worden opgevangen binnen het huidig beheerbudget. Als dat niet lukt zullen meerkosten worden meegenomen in de halfjaarrapportage.”

Diverse fracties meldden in Forum Stad dat ze belang hechten aan meer zicht op beheerkosten die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma. Daarbij zijn de volgende vragen gesteld:

Kunnen we het huidige beheerbudget taakstellend maken?

Dit uitgangspunt van het Raadsvoorstel borgen we op een aantal manieren. In de eerste plaats zijn de meeste beheerkosten die gemoeid zijn met de investeringen, al in onderdeel van lopende of aankomende onderhoudsbestekken. Vanuit het beheerdersoogpunt leiden investeringen daarom vooral tot mutatie van arealen en dus tot meer/minderkosten, niet zo zeer tot hele nieuwe beheerkosten.

In de beheerstrategie we voor de Landgoederenzone uitwerken, zoeken we balans tussen deze meer- en minderkosten. Als er zones zijn waar sprake is meerkosten vanwege intensiever beheer, worden er ook zones aangewezen met extensiever beheer en dus lagere beheerkosten. Deze balans tussen intensiever en extensiever beheer sluit aan op de wens van enkele fracties: *“het hoeft niet allemaal aangeharkt/strak gemaaid. Kwaliteit van de meer “natuurlijke uitstraling” moet zeker ook een plek krijgen/behouden blijven”*. Daarnaast stellen we beheersing van de beheerkosten bij de verdere uitwerking van de investeringsprojecten nadrukkelijk als randvoorwaarde. Dit geldt ook voor de uitwerking van de zogenaamde ‘prachtplek’. We geven dus aan de voorkant een taakstellend beheerbudget mee. Tenslotte bekijken we hoeverre door inzet van vrijwilligers en/of beheer door derden beheerkosten kunnen worden gereduceerd.

Wat zijn de (toekomstige) beheerkosten en hoe worden die gedekt/beheerst?

De beheerkosten die horen bij het Uitvoeringsprogramma worden geraamd bij de uitwerking van de beheerstrategie. Op basis van aantallen/oppervlaktes en kentallen is een eerste berekening te maken van de huidige beheerkosten (die dus wegvallen na realisatie) en van toekomstige beheerkosten (die ontstaan na realisatie). Dit leidt tot een saldo van meer- en minderkosten. Er is een stelpost opgenomen om flexibel te zijn bij het invullen van de uitkomsten uit participatie. Deze stelpost wordt bij het participatieproces kaderstellend meegegeven.

In onderstaande tabel zijn de betreffende globale ramingen van de beheerkosten weergegeven. Hieruit blijkt dat de directe aanvullende beheerkosten gekoppeld aan de investeringen jaarlijks ongeveer € 22.000 bedragen. Zoals weergegeven in het raadsvoorstel zal in de beheerstrategie worden gezocht naar mogelijkheden om deze meerkosten, in eerste instantie gezocht binnen het huidige budget voor beheer- en onderhoud op te vangen.

Project	Investering	Beheerkosten (jaarlijks)
Groene Kwaliteit	€ 250.000	Afhankelijk van invulling Stelpost € 5.000
Padenstructuur Van Vredenburgweg Julialaantje Entrees Beleefbare historie	€ 2.700.000	Beheerkosten nieuw: € 17.500 Beheerkosten besparing: - € 5.500 Saldo: € 12.000
Prachtplekken	€ 500.000	Afhankelijk van de invulling Stelpost € 5.000
Communicatie en Participatie	€ 50.000	<i>Niet van toepassing</i>
TOTAAL	€ 3.500.000	€ 22.000

Wanneer komt het bijbehorende beheer/onderhoudsplan

De beheerstrategie (inclusief beheer- en onderhoudsplan) wordt uitgewerkt na toekenning van het investeringsbudget en gaat gelijk op met het communicatie/participatietraject. Uitgaande van een start in oktober zal de beheerstrategie eind 2021 gereed zijn.

2. Natuur/ecologie

Een aantal fracties sprak de zorg uit dat in het Uitvoeringsprogramma aandacht voor cultuurhistorie en recreatie leidt tot verminderde aandacht voor natuurwaarden en ecologie. Daarbij zijn de volgende vragen gesteld:

Nadrukkelijker plek voor natuurwaarden en ecologie. Zoek daarbij balans tussen “landgoedbeplanting” met meer cultuurhistorische uitstraling (Rhododendrons en hoefblad) en beplanting die meer ecologische betekenis heeft.

Natuur- en ecologie vormen een belangrijke pijler van de Landgoederenzone. In de projecten krijgen natuurwaarden en de (mogelijke) betekenis van de Landgoederenzone voor versterking van biodiversiteit een volwaardige plek. In het participatietraject worden de “groene maatschappelijke organisaties” betrokken bij de verdere uitwerking van natuur- en ecologie. Bij invulling van de beplantingsplannen is nog alle ruimte voor andere soortenkeuzen. Daarbij zoeken we een goede balans tussen “landgoedachtige uitstraling” en ecologische waarde.

Meer aandacht voor de samenhang tussen LGZ en andere (grotere) groengebieden in de omgeving

Op verschillende “tafels” wordt de samenhang tussen de Landgoederenzone en andere groengebieden geborgd. Op regionaal niveau wordt samengewerkt met provincie (NatuurNetwerkNederland) en Nationaal Park Hollandse Duinen om de ecologische en recreatieve samenhang te versterken. Op lokaal niveau (binnen de gemeente) is de samenhang vastgelegd in bijvoorbeeld de Toekomstvisie Landgoederenzone, de Stadsvisie en het Groenbeleidsplan. Indertijd is als onderdeel van de Zwethzone al een impuls gegeven aan de verbinding van de Landgoederenzone met de Hoekpolder via bijvoorbeeld de Schaapweg en de Mgr. Bekkerslaan.

Kaart met bijzondere natuurplekken

Op de kaart (zie bijlage) zijn schetsmatig de natuuraccentgebieden aangegeven. Deze gebieden hebben op dit moment hogere natuurwaarden dan wel goede potenties die te ontwikkelen. Bij herinrichting en beheer richten we ons sterk op handhaven en versterken van de specifieke natuurwaarden van de Landgoederenzone, zoals landgoedbiotoop van bos met rijke onderbegroeiing, natuurwaarden van water (natuurlijke oevers) en grazige plekken met zoomvegetatie. En dat alles in goede afstemming op het gewenste cultuur-historische beeld. In het participatieproces kan deze kaart (per project) verder worden uitgewerkt of aangepast.

BIJLAGE 1: Kaartje met (potentieel) bijzondere natuurplekken

